

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States,
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays,
54,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4637 CORTLANDT.

NO. 184 — ŠTEV. 184.

NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 7, 1919. — ČETREK, 7. AVGUSTA, 1919.

VOLUME XXVII — LETNIK XXVII.

VIHAR V SEVERNEM OHIO

ŠTIRJE UBITI, DVESTO DRUŽIN PREGNANIH IZ PREPLAVLJENIH DOMOV TER DVA MILJONA DOLARJEV ŠKODE. — POŽAR JE IZBRUHNIL V SKLADIŠČIH, KJER JE BILO POLNO HRANE. — NAJHUJŠI VIHAR, KAR JIH POMNIJO LJUDJE.

Cleveland, O., 6. avgusta. — Vihar, ki je divjal večeraj zvečer po severnem Ohiju, je imel za posledico smrt štirih oseb. Šest oseb je bilo težko poškodovanih, materialna škoda znaša več kot dva milijona dolarjev in več kot 200 družin je moralo zapustiti svoja domovlja.

Trije smrtni slučajji so se zvršili v Youngstown, Ohio, kjer sta bili dve osebi ubiti od strele, dočim je našel tretji smrt, ker je padel v stik z električno žico.

V Bellevue je utonil neki deček, ki je padel v neko jamo, dočim se je kopal na preplavljeni cesti.

V Tiffin je preplavljenih več kot dvesto domov in prebivalci so morali zapustiti hiše.

Ashland okraj, kjer je bilo škode v znesku \$1.000.000, je največ trpel soglasno s poročili na tukajšnje liste. Voda je odnesla od štiriinacet do šestdeset mostov ter poškodovale ceste.

Številni farmerji so izgubili svojo živino, nadalje pšenico in oves na polju. Veliko so trpeli tudi sadovnjaki in vinogradi.

Iz številnih krajev poročajo, da je strela zanelila požar v skednjih, ki so bili polni novih pridelkov.

Z izjemo viharja dne 2. septembra leta 1901, je bil to najvišji vihar, ki ga pomnijo ljudje v tej okolici in poteklo bo več dni predno bo mogoče oceniti vso povzročeno škodo.

Tudi v tem mestu je padlo več dežja kot v kateremkoli času v zadnjih osemnajstih letih.

Fort Wayne, Ind., 6. avgusta. — Tri osebe so bile ubite in materialna škoda znaša številne tisoče dolarjev vsled električnega viharja, ki je divjal večeraj zvečer po severni Indiani in zapadnem Ohiju.

Uničenih je veliko število hiš med tem mestom ter Van Wert, Ohio. Požare so zaneli strele. Največjo škodo pa je povzročil vihar na pridelkih.

Japonska in Santung vprašanje

JAPONSKA SE IZOGIBA VSAKEMU ODLOČNEMU ODGOVORU V SVOJI POSLANICI GLEDE ŠANTUNG. — NEZADOVOLJSTVO V OFICIJELNIH KROGIH. — NAJBOLJ PERFIJNA PRI-MERA NARODNEGA IZDAJSTVA.

Washington, D. C., 6. avgusta. — Japonsko ugotovilo glede namenov Japonske z ozirom na Santung, je prišlo v roke japonskemu poslanstvu ter državnemu departmentu.

Na obeh mestih so izjavili, da je treba vsebino tega ugotovila objaviti iz Tokija, ne pa iz Washingtona.

Splošno pa se domneva, da je ugotovilo iz Tokija, ki je le na korist japonskemu narodu, nezadovoljivo.

Neki uradnik je izjavil, da je bil celi namen agitacije prisiliti Japonsko, da poda izjavo, kedar misli vrniti Santung Kitajski. Ugotovilo pa ni zadovoljivo glede te točke. Japonska pravi, da ne more določiti natančnega datuma, dokler ni preiskala vseh posameznih prvotnega dogovora med Kitajsko in Nemčijo, vsled katerega je prevzela Nemčija kontrolo nad Santungom.

Japonska izjavlja tudi, da ima sama pogodbe s Kitajsko, ki L. do uplivala na končno predajo te provincije in da mora razprava in uravnavanje glede ter zadev iti pred vsakim končnim ugotovitom Japonske.

V svojem govoru v senatu je označil senator Watson iz Indiane akcijo Japonske, ki je kršila Lansing pogodbo. Takrat se je glasilo v listih:

— Tekom vseh teh pogajanj je imela Japonska pogodbo z zavezniki, katero je strogo prikrivala pred to deželo in potem katere je bila zavarovana, da sme storiti ravno isto, česar bi ne smela storiti soglasno z Lansing-Li pogodbo.

Imela je pogodbo, potem katere naj bi ji zavezniki pomagali, storiti ravno to, o čemur se je dogovorila z Lansingom, da ne bo skrbila. To smatramo za najbolj perfidno primero mednarodnega izdajstva kot ga komaj pozna zgodovina diplomacije vsih narodov.

To izdajstvo je neopravičljivo in polno presenetljivih razkritij.

PRETNJE FARMERJEV

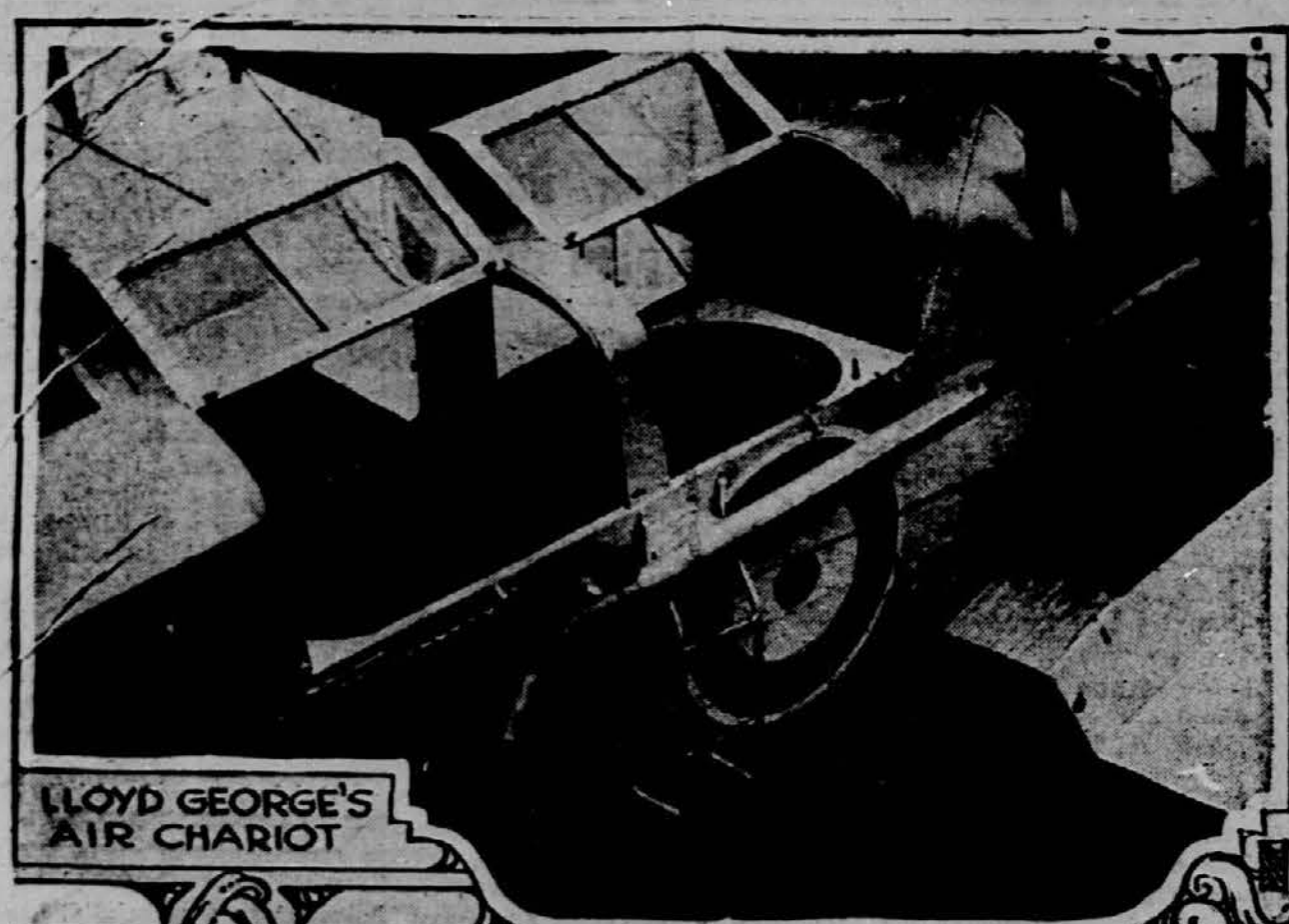
Indianapolis, Ind., 6. avgusta. V neki bržjavki na predsednika Wilsona je Indiana Federation of Farmers Associations, ki predstavlja več kot 100.000 farmerjev v Indiani, obsodila "prikrite pretnje revolucije" ter izjavila, da bo resno nasvetovala svojim članom, naj zadržijo vse produkte svojih farm, če ne bodo stavke na železnice vršile še naprej.

Sporočilo na predsednika, katero je podpisal Lewid Taylor, tajnik asociacije, je naslednje:

— Indiana federacija farmerjev, velika konservativna mil urah in desetih minutah. Le-organizacija, obsodila prikrite pretnje revolucije. Če bo šla stavka na železnice, bo resno ino 17.500 čevljev.

POLET PREKO JUŽNE AMERIKE

Buenos Aires, Argentina, 6. avgusta. — Italijanski poročnik Locatelli je napravil potovanje iz Južne Amerike. V to mesto v sedmih dneh, obišče prikrite pretnje revolucije. Če bo šla stavka na železnice, bo resno ino 17.500 čevljev.

Angleški ministrski predsednik Lloyd George se vozi iz Pariza v London in obratno vedno z rakoplovom. Prva slika nam kaže zrakoplov, druga pa George-ov prihod.

VZNEMIRJENA ANGLIJA

Angleški narod je strašno vznemirjen vsled stalno rastočih cen. Svarila, ki prihajajo na vlado.

London, Anglija, 6. avgusta. — Živilski izgredi v Italiji in splošna agitacija po celem kontinentu, je obrnila pozornost na vedno rastoče cene živil in obleke v tej deželi. Javno razpoloženje, kot ga je mogoče soditi po protestnih pisemih, ki prihajajo na liste in po govorih v restavrantih in privatnih hišah, je dospelo do stopnje skrajnega ogorčenja.

Časopisi posvečajo mnogo prostora temu predmetu ter svari vlado, da je pričakovati resnih nemirov tekmo bodoče zime, če ne bo vlada storila nobenega koraka, da ustavi izkoriščanje ter dobičkalovstvo.

Izjava vlade, da bo obdržala sedaj obstoječo modifikacijo ceni, zivilsko kontrolo tudi preko zime, čividno ni pomirila občinstva in vedno bolj številne postajajo zahteve, naj uveljavi vlada zopet stroge vojničasne regulacije.

Veliko nezadovoljstvo vlada med najbujnejšimi gospodinjstvi. Neki človek ki je pisal nekemu london-skemu listu ter se v pismu pritoževal nad visokimi cenami, katere zahtevajo prodajalci za jajca, moka in sadije. Rekel je: — Oni, ki kupujejo in prodajajo, so očividno zmoreli v svojem pohlepu, da postanejo hitro bogati in njih avarnost glede cen, katero zahtevajo od občinstva, je naravnost nemožljiva.

Isti pisec razpravlja nadalje o visokih cenah oblek ter navaja u-

GOZDNI ROMAR

Najbolj zanimiv roman, kar jih je dosedaj izšlo v slovenskem jeziku. Čitajte na zadnji strani!

Prav dobro se še spominjamo časov, ko je bilo velikansko povpraševanje po romanih "V Padshahovi senici" in "Vinetov". Vsak jih je hotel čitati, vsak jih je hotel imeti.

Resnica je, da je Karl May dobro pisal, toda svojega mojstra, Gabriela Ferry, ki je spisal roman "Gozdni romar", ni niti malo dosegel. Učil se je pri njem in na podlagi "Gozdnega romarja" zasnoval vse svoje povesti.

Gabriel Ferry je živel dolgo vrsto let na ameriškem zapadu in temeljito pozna življenje zlatokopcev ter Indijancev.

Karl May, ki je spisal "Vinetova" pa sploh ni še nikdar videl Amerike. To so mu dokazali pri sodišču, ko se je moral zagovarjati zastran neke stvari.

Kdor hoče čitati res nekaj lepega in zanimivega, naj prične danes z romanom na zadnji strani našega lista. Ne bo se kegal. Ko bo prečital prvi dve poglavji, bo z nestrpnostjo pričakoval nadaljnjih.

Pripomniti moramo, da m "Gozd romar" nikak šund. To niso "Beračeve skrivnosti" in ni "Grofica beračica", pač pa vse nekaj zanimivejšega, resničnega, kar se je v resnici prigodilo.

Torej še enkrat: Nibče naj ne zamudi te prilike!

85 RUBLJEV ZA EN DOLAR.

Vladivostok, Rusija, 25. julija. (Pismeno poročilo). Še nikdar ni bil ruski rubelj tako malo vreden kot je danes. Banke namreč prodajajo 85 rubljev za en dolar, dočim se lahko v trgovinah kupi za en dolar ravnotoliko blaga kot za 85 rubljev.

PODROBNOSTI O RESIGNACIJI

SRBSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK PROTIČ POJASNUJE, ZAKAJ JE RESIGNIRAL. — MARIKAJ GNJILEGA V KRALJE-STVU SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCEV. — PRESTOLONA-SLEDNIK ALEKSANDER JE DEMISIJO MILOSTNO SPREJEL.

Washington, D. C., 4. avgusta. — Službeni poročevalni urad kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Washingtonu je dobil iz Belgrada sledeči kablogram, datiran z dnem 31. julija:

— G. Štefan M. Protič, predsednik ministrskega sveta je večeraj izročil njegovemu kraljevemu veličanstvu prestolonasledniku Aleksandru kolektivno demisijo kabineta, katero je prestolonaslednik danes prejel.

Protič je navedel sledeče vzroke:

Prvič: — Že dolgo časa vlada veliko nesoglasje med menoj kot ministrskim predsednikom in Svetozarom Pribičevićem, notranjim ministrom glede naše notranje politike. Na vse načine sem poskušal odpraviti to nesoglasje, pa brez vsakega uspeha.

Drugič: — Uradni odnosi med menoj in notranjim ministrom so nenormalni in brez medsebojnega zaupanja, kar je v veliko škodo interesom vlade in države.

Tretjič: — Tekom sedmih mesecev po osnovanju kabineta ni bilo mogoče odpraviti slabega stanja prometnih sredstev kljub vsem mojim naporom. Vse to škoduje produktivnemu življenju države ter političnemu razmerju.

Četrti: — Glede agrarne reforme se ne moremo sporazumeti.

Peti: — Zdi se mi, da želi celo demokratična stranka rekonstrukcijo kabineta. Tozadevne članke je že priobčila v svojih glasilih.

Šesti: — Neposredni vzrok krize je pa sledeči:

— Pred par dnevi se je ministrski svet bavil z vprašanjem glede izpraznjenega škofovskega mesta v Djakovu na Hrvaškem. Brez moje vednosti in proti mojemu namenu je začelo o tem vprašanju razpravljati časopisje in sicer brez taktno in na grd način.

S takim postopanjem jaz ne morem simpatizirati.

Stojan M. Protič.

LUDEENDORFF IN BODOČE VOJNE

Berlin, Nemčija, 6. avgusta. — Nemčija se prav nič ne briga za bodoče vojne ali za to, če bo Liga narodov v stanju preprečiti jih. — Je rekel danes general Ludendorff nekemu poročevalcu.

V sedanjem času se Nemčija preveč zanima za vzdržanje notranjega reda, ne da bi se malo brigala za možnosti in nevarnosti zunanjih vojn. Surovine, volja do dela ter vladna politika, ki bo napotila ljudi k delu, — to so bistvene potrebe, ki bodo izvlekli Nemčijo iz njenega sedanjega propada.

Drugače ne vidim nobene prilike, da bi bilo mogoče izogniti se nadaljnjemu propadanju. Vsa druga vprašanja postanejo brezpomembna poleg industrije ter dobave tako potrebnih surovin.

Ludendorff ni hotel ničesar omeniti o zopetnem ustanovitvenju monarhije. Ko so ga vprašali, kateri narodi bodo zapleteni v naslednjo vojno, je odgovoril na kratko:

— Ni moj posel beliti si glavo z usodo drugih narodov.

IZVOZ ŽGANJA V EVROPO

Izvoz Kentucky žganja v velikem obsegu, ki je posledica razveljavitve angleške prepovedi uvoza, so inavgurirale distilerije in eksportne družbe v Kentuckiju. Svoje blago so poslale v Anglijo, na Irsko in v Škotsko in sicer približno dvajset tisoč sodov.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Čeprav niso prizadete tvrdke objavile nikakih števil, domneva-jo vendar uradniki, da je bilo sedaj eksportirano žganje nakupljeno pred zadnjim januarjem. Pošiljatelj so šle skozi urad kolektorja carine v New Yorku, na podlagi navodil newyorških uradov dotičnih korporacij. Vladnega davka \$6.40 za galono žganja ni treba plačati v slučaju eksporta ter je treba plačati le deset centov davka za en sod.

Izvoz žganja je dovoljen so-glasno z besedilom vojno-prohibicijske postav.

Pričakovati je nadaljnjih velikih pošiljav v Evropo med sedanjim časom in januarjem, ko bo postala pravomočna ustavna prohibicija.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasledeno po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

50 lir	\$ 6.80
100 lir	\$ 13.00
500 lir	\$ 64.00
1000 lir	\$ 128.00

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER, 83 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cena kronam vedno pada

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

Sedaj pošiljamo v staro domovino, naprimer:	
100 kron	\$ 4.00
500 kron	\$ 19.25
1,000 kron	\$ 38.50
10,000 kron	\$ 370.00

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER, 83 Cortlandt St., New York, N. Y.

